

REPUBLIKA HRVATSKA

Pučki pravobranitelj

SMJERNICE PUČKOG PRAVOBRANITELJA

O POSTUPANJU SA STRANKAMA

SMJERNICE I NAČELA RADA SA STRANKAMA

I. REDOVNI RAD SA STRANKAMA

1. Uredovno vrijeme za prijam stranaka u Uredu je od utorka do petka, u vremenu od 9.00 do 12.00 sati.
2. Za rad sa strankama određene su posebne telefonske linije, uključujući i za prijavu diskriminacije, a obavijest o tome je objavljena na mrežnim stranicama pučkog pravobranitelja.
3. Stranke primaju pučki pravobranitelj, njegovi zamjenici te službenici koji rade na pritužbama i pojedinačnim predmetima (u daljnjem tekstu: službenici).
4. Za sve službenike, u pravilu će se jednom godišnje održavati radionice i edukacije vezano uz rad sa strankama.
5. Pučki pravobranitelj i njegovi zamjenici stranke primaju na prijedlog službenika (posebno kada se radi o izrazito zahtjevnim strankama te onima kojima je pravo povrijeđeno i kojima treba povredu priznati i simboličnim činom i sl.).
6. Izvan uredovnog vremena za prijam stranke prima dežurni službenik, prema mjesečnom rasporedu dežurstva.
7. Službenici u područnim uredima pučkog pravobranitelja stranke primaju od utorka do četvrtka, u vremenu od 9.00 do 12.00 sati.
8. Stranke se u pravilu primaju uz prethodno zakazivanje termina za razgovor.

9. Stranke bez prethodno zakazanog termina za razgovor, na razgovor će biti primljene ako se radi o:
  - osobama koje žive izvan sjedišta Ureda ili mjesta u kojima se nalaze područni uredi,
  - osobama s invaliditetom,
  - osobama s evidentnim zdravstvenim poteškoćama ili stanjima (visoki stupanj trudnoće i sl.)
  - osobama starije životne dobi
  - u situacijama koje ne trpe odgodu.
10. Prijam stranaka u službenim prostorijama pučkog pravobranitelja odvija se na način koji jamči zaštitu sigurnosti i ne ometa rad službenika.
11. O terminu za prijam stranaka prema dogovoru, shodno obimu poslova, dnevnom rasporedu i raspoloživom prostoru, odlučuju službenici, komuniciraju to sa strankama te upisuju u kalendar u bazi.
12. Tajnice Ureda jedan dan u tjednu, prema unaprijed određenom rasporedu i ukoliko je moguće, ne primaju stranke/pozive.
13. Svim službenicima omogućit će se jednom godišnje grupna psihološka supervizija. Sudjelovanje na superviziji je dobrovoljno.
14. Radi redovite razmjene iskustava i poteškoća pri radu sa strankama, jednom u tri mjeseca organizirat će se sastanci službenika, koje prema potrebi saziva zainteresirani službenik. Preporuke i prijedlozi s tih sastanaka po potrebi će se dostaviti Kolegiju pučkog pravobranitelja.
15. Nakon kriznog, traumatskog događaja (prijetnja oružjem, fizički napad na službenika i slično), službenicima koji su bili izravno uključeni osigurat će se psihološka krizna intervencija (putem tima Društva za psihološku pomoć ili drugih pružatelja te usluge).

II. RAD DEŽURNOG SLUŽBENIKA SA STRANKAMA

1. Ukoliko stranka fizički pristupa Uredu izvan uredovnog vremena za rad sa strankama, obavještava ju se o činjenici da nije uredovno vrijeme za rad sa strankama te da ga/ju ne može primiti službenik/ca nadležan za konkretno područje, no da ga može primiti dežurni službenik/ca, koji će samo zaprimiti pritužbu.
2. Ako je stranka suglasna da ju primi dežurni službenik/ca, on/ona odmah na početku razgovora naglašava da ju prima u tom svojstvu.
3. Postupanje dežurnog službenika je ograničeno na davanje nužno potrebnih informacija stranci u vezi sa zaprimanjem pritužbe te ukazivanje kako u dogovoru

s tajnicama može zakazati termin za razgovor sa službenikom iz područja na koje se pritužba odnosi, na gore opisani način (I.11)

4. O tijeku i ishodu razgovora sa strankom dežurni službenik sastavlja bilješku na postojećem obrascu.

Na isti način postupa se i kada stranka telefonski kontaktira Ured izvan uredovnog vremena za prijam/rad sa strankama.

Na isti način postupa se i u područnim uredima, kada se ne radi o području rada službenika/ce koji zaprima pritužbu.

III. INFORMACIJE O STANJU SPISA PREDMETA

1. Strankama koje se telefonskim pozivom žele informirati o statusu svoje pritužbe, informaciju daju tajnice uvidom u bazu predmeta. Telefonom se mogu dati sljedeće obavijesti:
  - a) pritužba zaprimljena
  - b) predmet u radu
  - c) predmet u roku
  - d) postupanje dovršeno (predmet a/a).
2. Sve detaljnije informacije strankama se izdaju isključivo pisanim putem ili osobno, prilikom dolaska stranke u Ured.
3. Ako stranke povodom dostavljene im pisane obavijesti iz Ureda, iskazuju nezadovoljstvo njenim sadržajem, tajnice će ih uputiti da razloge nezadovoljstva dostave pisanim putem. U slučaju daljnjeg inzistiranja na razgovoru, o tome će se obavijestiti zamjenica pučke pravobraniteljice/pučka pravobraniteljica.
4. Kada se stranka usmeno/telefonom pritužuje na rad drugih pravobranitelja, za odgovor stranci o mogućnostima daljnjeg postupanja nadležna je zamjenica ili pučka pravobraniteljica.

IV. NAČELA RADA SA STRANKAMA

1. Svatko tko pristupi Uredu pučkog pravobranitelja ima pravo biti saslušan s razumijevanjem i poštovanjem.
2. Svi zaposlenici pučkog pravobranitelja imaju pravo na zaštitu fizičkog i moralnog integriteta u obavljanju službe.

3. Prilikom pristupa stranaka Uredu pučkog pravobranitelja od istih se očekuje pristojno ponašanje, uz poštivanje opće usvojenih i priznatih pravila uljudnosti.
4. U prostorije Ureda pučkog pravobranitelja zabranjeno je unošenje oružja, opasnih i eksplozivnih sredstava.
5. U međusobnim odnosima i u odnosu prema strankama, dužnosnici, službenici i namještenici postupat će profesionalno i nepristrano te poštivati dostojanstvo osobe.
6. Dužnosnici, službenici i namještenici jednako će postupati prema svim građanima i ostalim zaposlenicima, bez diskriminacije ili povlašćivanja na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije.

V. KRŠENJE NAČELA

1. Stranka koja se ponaša suprotno načelima iz t. I.V Smjernica bit će jasno obaviještena da je njeno ponašanje neprihvatljivo i da će, u slučaju da nastavi s takvim ponašanjem, biti poduzete mjere za sprečavanje neprihvatljivog ponašanja ili za ograničavanja pristupa Uredu pučkog pravobranitelja.
2. O neprihvatljivom ponašanju kao i o primijenjenim mjerama sastavit će se bilješka, koja će biti unesena u rubriku „Napomene“ postojećeg obrasca bilješke za interne potrebe Ureda i koja će biti dostavljena na znanje pučkom pravobranitelju i svim zamjenicima, uz obavijest tajnicama.
3. Neprihvatljivo ponašanje stranke je osobito:
  - vikanje, prijetnje, psovanje i vrijeđanje
  - neverbalna agresivnost (primjerice ulazak u osobni prostor, mahanje stisnutom šakom, lupanje po stolu, bacanje papira)
  - ponašanje iz kojeg je vidljivo da je stranka pod utjecajem alkohola ili drugih opojnih sredstava
  - grubost i neverbalna nepristojnost (nepristojne geste i sl.)
  - neželjeni fizički dodir
  - očito prekomjerno telefonsko kontaktiranje
  - višekratni ponovni dolazak u Ured radi dodatnih informacija o stanju predmeta na kojemu je rad okončan
  - uporno inzistiranje da se nastavi rad na predmetu u kojem nema pravne osnove za dalje postupanje pučkog pravobranitelja, o čemu je stranka već obaviještena

4. Mjere za sprječavanje neprihvatljivog ponašanja su:
  - upozorenje stranci na neprihvatljivo ponašanje i na posljedice
  - prekid razgovora/telefonskog poziva
  - izlazak iz prostorije u kojoj se nalazi stranka
  - pozivanje/prijam kod pučkog pravobranitelja/zamjenika
  - pozivanje zaštitara i/ili radi otprate stranke iz ureda/zgrade
5. Mjere ograničavanja pristupa su:
  - pristup isključivo pisanim putem/elektroničkom poštom, uz obavijest zaštitarskoj službi o ograničenju fizičkog pristupa
  - prijam isključivo prema unaprijed dogovorenom i vremenski ograničenom terminu
  - prijam isključivo na recepciji
6. Službenici samostalno odlučuju o poduzimanju svih mjera, osim:
  - o potpunom onemogućavanju pristupa i
  - prijama kod zamjenika/pučkog pravobranitelja, o čijem poduzimanju, samostalno ili na prijedlog službenika, odlučuju zamjenici/pučki pravobranitelj.
7. Kada je tijekom razgovora sa strankom vidljivo da je u teškom psihičkom stanju (primjerice, govori o svojoj depresiji, da se jako teško nosi sa svojim problemima i sl.), u slučaju potrebe za psihološkom potporom može joj se ponuditi:
  - razgovor sa stručnjacima Centra za krizna stanja i prevenciju suicida (KBC Zagreb, Kišpatićeva 12, gdje može doći bez najave i uputnice između 8 i 20 sati ili ih nazvati telefonom 01/2376 470 (od 0 do 24 sata)
  - ponuditi razgovor sa TESA telefonom za psihološku pomoć (01/48 28 888 radnim danom 10-22h) ili na TESA Internet savjetovalištu: psiho.pomoc@tesa.hr
8. Postupanje kod prijetnji stranke samoubojstvom:
  - zadržavati stranku u razgovoru/na telefonu
  - smirenim glasom izraziti zabrinutost zbog izražene namjere i molbu da odustane
  - obavijestiti stranku da smo o izraženoj prijetnji dužni obavijestiti policiju i hitnu medicinsku službu (telefon hitne službe 112)
  - u razgovoru sa strankom pokušati dobiti što više informacija koje bi pomogle hitnim službama lociranje pozivatelja
  - dok se stranku zadržava u razgovoru, obavijestiti tajnicu ili drugog, najbližeg, službenika, o prijetnji samoubojstvom, o potrebi trenutnog obavještanja službe 112

- pučki pravobranitelj/zamjenik obavijestiti će policiju i hitnu medicinsku službu (112) o izraženoj prijetnji, a u slučaju njihove nedostupnosti to mogu učiniti i službenici
- za cijelo to vrijeme, dok se obavještava hitna služba, pokušati zadržati stranku na telefonu

9. Postupanje kada stranka ugrožava sebe ili fizičku sigurnost drugih osoba:

- udaljiti se radi zaštite vlastite sigurnosti
- zatražiti intervenciju zaštitara
- obavijestiti stranku da ćete o izraženoj prijetnji obavijestiti nadređene
- pozvati pučkog pravobranitelja/zamjenika
- pučki pravobranitelj/zamjenik obavijestiti će stranku da smo o izraženoj prijetnji dužni obavijestiti policiju
- pučki pravobranitelj/zamjenik obavijestiti će policiju i/ili hitnu medicinsku službu o izraženoj prijetnji, a u slučaju hitnosti to mogu učiniti i službenici

10. O strankama kojima se ograničava pristup Uredu odmah se obavještavaju svi zaposlenici Ureda.

PUČKA PRAVOBRANITELJICA

U Zagrebu, 1. srpnja 2018.

Lora Vidović